

"העולם הזה" 772
תאריך: 14.8.52

הצליח, שמת את רובו ונצח מתעלף מוכה-שמש. אמר בייג'י שעה שחבריו של הקצין למיסדר פינז אותו מן הכיכר: "שבע ייפול שוטר — זיקום!"

אנשים

● סגן-אלוף ישראל בר*, פרשנו הצבאי של על המישור ומי שהיה קצין המיבצעים של צה"ל והתאורטיקן של "המאבק הרצוף", ניראה צועד נמרצות בצפון תל-אביב בשעת לילה מאחרת. והסביר את סיבת הליכתו ברצל: "אני מהאנשים שהשתייכו לחלי-הרגלים (ה-אוסטרי) כשחלי-הרגלים עוד הלך בגלל". באותה הודמנות הסביר בר גם את דעתו על עתיד משקיים האו"ם בישראל: מצבם הוא כמצב היהודי שקיבל משרה מן ה-רבנות לתקוע בשופר ברגע ביאת המשיח. הסביר אותו יהודי: המשכורת אמנם קטנה, אבל העבודה מובטחת להרבה זמן.

● שעה שעשרות תל-אביבים החלו נזכרים במוחמד נגיב לא כנגדל מצרי אלא כמתאגרף צעיר, נזכר בעל-מונית תל-אביב. יצחק מלירחי, בצד אחר של נגיב. מיוזחי, ששימש כנהגו ומתהדרגמו של שגריר תורכיה בקהיר הכיר את נגיב בקהיר, זפגש בו בשנית בארץ-ישראל (באביב 1933) בהופעת האיגרוף שלו. המצרים, שהתאכסנו במלון אספלאנד המיר בו לבקר בבאריס, אולם נגיב ביקר בבלות את רוב זמנו בריד המיוזח שהתקיים בבנייני התערוכה.

● במכתב ששיגר שריחוף משה שרת לעיתונות, גילה כי צדק המלך שלמה בקובעו כי אין חדש תחת השמש. כאשר הציע שרת לפני שבעות מיספר להחליף את המונח הלועזי אינצידנט במלה העברית, "תקרית" פנה אליו הבלשן הילל הר-שושנים, העיר את תשומת-ליבו של השר לעבודה כי כבר לפני 11 שנים אישר ועד הלשון את הצעת הר-שושנים לקרוא לאינצידנט תקרית. אולם גם הר-שושנים לא זכה בכורה. הקדים אותו איתמר בן-אב"י, בנו של מחדש הלשון העברית אליעזר בן-יהודה (אב"י) שהשתמש במילה "תקרית" בעיי תזנו הירושלמי דואר היום.

* מאוחר יותר, גיבורה של אחת מפרך שיות הריגול הגדולות והמוזרות בארץ, שבמהלכה נגדו עליו מאטר.

לפני 25 שנה

הצעיר/ להבות חביבה * על אדמות כפר ערבי שהופקעו מתי-שכיו. סיפור נישול זה הגיע השבוע לפני 25 שנים להתדינות בבית-הדין הגבוה לצדק. השיפטים העליונים אילשן, אסף וזיס-מן קבעו: "הגורש היה בלתי-חוקי בהחלט, ללא הצדקה". בנף הכתבה צוטט איש מפא"י שאמר בין-השאר: "מפ"ם קטנה כמעשה זמר, הורשת שבר כפינחס".

בסדרה "בצל כובע הגרב" תואר ניסוחן של צעירים חברי אירגון בני המושבים להקים את המושב צור-עמון, דרומית לבאר-שבע. סיפור-המדעי של השבועון ליקט הזמר מעיתונות-העולם בנושא הצלחות המוקפנות, נושא שהרעיש אותה עת את העולם המערבי. מדור ביקורת-הספרים סיקר את סיפורו של ר"ד יעקב ויינשל, "ענקים במדבר", שעסק כ-15 משחיר-שקר, "שעלו על כפת הדיסטוריה העברית במשך 1500 שנה..."

דיד בן-גוריון מכנה את משה רבנו "שר-המישטרה היהודי"

* שר-המישטרה חיים כהן "לוחם" בשחיתות *

סגן-אלוף (מיל.) ישראל בר ושופרו של המשיח

מחלקה שאלו רוולוי* הבלוגדי, מפקד בית-ספר המיטרה בשפרעם שבגליל ה-תחתון, הזכור לדורות של נוטרי מיטרת הישנים העיבריים כמפקד בית-סיפרם בעבר המזרחי של הגליל התחתון. גיבור טכסיסיום: ראש הממשלה ושר-הביטחון דויד בן-גוריון, שהופיע יחד עם בנו עמוס, עוזר המפקח הכללי זראש אנף האירגון של המיטרה ושניים מחבריו ל-ממשלה, שר-המיטרה בכור שיטריה ושר-המישטרה חיים כהן. בנאום ארוך וגמלך, אחרי שחילק אישית את תעודת-המינוי של מפקח בני (כוכב אחד) לכל אחד מ-10 מסיימי הקורס, הזכיר בן-גוריון בפנותו לעבר בכור שיטריה שחיך רחבות, מדר שן-עונג, כי "שר-המיטרה הראשון היה משה רבנו". אחר הסביר לקצינים הטריים (ול-200 השוטרים חניכי בית-הספר שעם דו עמידתיו בשמש הלהטת על כיכר המיסדרים) כי תפקידו הראשון של השר טר הוא לעזור לאזרח, לחלש, לילד, לאשה, לזקן, לגר ולזר. התפקיד השני: מגיעת גרימת נזק על-ידי אדם לרעהו. התפקיד השלישי: השלטת החוק.

הנאום, שכרך בין השאר את דיעותיו על ידעות של בייג'י על מיוג גלויות ועל הצורך בקצינים תימנים, היה יוצא-דופן בכל-זאת. שלא כמינהגו השתמש בן-גוריון שבע פעמים במילת-הקישור ה-שנאה עליו, "את". יודע-דבר הגיחו כי הוא הספיק לקרוא הגהה מוקדמת של אגרת החרוזים שהופיעה למחרת במוסף הסיפורי של על המישור, פריעטו של אהרון (אינקובטור על הסלע) מגד וססיפ-רה על סופו של מלך קדמון שהשמיט את ה"את".

לטכס היה גם גיבור נוסף, שזכה בהע-רכת הגיבור הראשון, באמצע הנאום נטה אחד הקצינים שהתמנו באותו יום מתוך שורתו, ניסה לתפוס בחגורתו הלבנה, לא

שמה מוסר ציבורי המידרדדת במידרון תלול — נכונה אכזבה. חיים כהן לא הבטיח שום טיור, המשיך לגרד את ראשו, ללעוס את עניבתו, ענה לשאלות בצורה יבשה ביותר מנקודת-ראות מישי פסית בלבד. העיתונאים הופתעו לשמוע מה פשו-טים, למעשה, כל אותם עניינים: אנשי הסוכנות, שהואשמו בדו"ח שמוראק ב-עבירות על תקנות היבוא, המכס והכ-ספים, שקיבלו לאהר מעשה רישונות חו-קיים והלכנו בעניי החוק. פרשת ראש עיריית עכו, ברוך גוי, ש-האשמות כבדות הושמעו נגדו, אינה נר-געת למישר-המישטרה כל עוד לא הוג-שה תלונה נגדו. שר-המיטרה, בכור שיטריה, היה רשאי להחליט לפי שיקולו שלא לוותר על שירותו של קצין-המיטרה יצחק ב-יגור*, גם אחרי שהוכח כי עבר עבירה על החוק ברכישת מרר. חיים כהן רק חלק על ניסוח הודעתו המפורסמת של שיטריה בכנסת, שבה הסביר כי עבירה על חוקי-הירוש איתה קיימת למעשה ("הנ-מקה כוו לא הייתה שומעים מפ"י").

המישטרה

שכס בעל שני גיבורים ארבע שנים ושלושה חודשים אחרי הקמת מישטרת ישראל הסתיים, השבוע, קורסה-קצינים הראשון שלה. 31 קצינים צעירים (גיל ממוצע: 30) שעברו במשך עשרה חודשים קורס יסודי ביותר (מחקי-רת פשעים ותביעות ועד לאימוני לשון וסיגנון) תחת עינו הפקוחה של ראש-מנהל מרד הימאים.

העם

ORA ET הרומאים הקדמונים, שהיו רגילים לנסח את חוקתם בפסוקים חותכים, הנהילו ל-עולם סיסמה יפה: Ora et Labora. כלומר: "התפלל ועבדו!" הם סברו ש-פסוק זה מכיל את כל הדרוש לדעת כדי להקים חברה בריאה ומדינה יציבה. השבוע המציא אוהר אלמוני ואי-אציה ישראלית של פיתגם רומאי זה. הפיתגם המחדש, שבא למצות בשלוש מילים את כל הפילוסופיה הכלכלית הרוחנית של המדינה: Ora et Schnorra, או, בעיב-רית צחה: "התפלל ושנורר".

הממשלה

הארץ טהורה למרות שאינו מחבב עיתונאים במיוחד, עשה חיים כהן, שר-המישטרה החדש, את המוטל עליו והומין אליו את העיתונאים הירושלמיים. לא היה קשה לנחש מראש מה תהינה הקשיחות שבאייכות העיתונות יקשו לשר-המישטרה. היו אלה אותם גילויי שחיתות במנגנון הממשלתי הממשלתי-למחצה, ש-הצליחו להגיע לאוזני הציבור ושלאפשר לשים עליהם אצבע, גילויים המביעים את בעיית הרמה המוסרית בארץ. לאותם העיתונאים התמימים, שחיוכו לר-אות את השר מטיל את עצמו לפני העגלה * על שמה של הצנחנית חביבה ריך שצנחה במהלך מלחמת-העולם השנייה בשיטחי הכיבוש הגרמני בצ'כוסלובקיה.

שלושה שבועות אחרי המהפכה המצרית פירס העולם הזה, לפני 25 שנים, תמונה של מחולליה. בקטע זה נראים מוחמד נגיב, גמאל עבד-אל-נאצר, גנאע עלי בגדאדי, אנוור אל-סאדאט, יוסף צאדיק, בניגוד לכל העיתונות